

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Кзз 782/2026
08.07.2026. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Милене Рашић, председника већа, Гордане Којић, Александра Степановића, Јасмине Васовић и Слободана Велисављевића, чланова већа, са саветником Врховног суда Снежаном Меденицом, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због кривичног дела увреда из члана 170. став 2. у вези става 1. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног, адвоката Мирослава Нешића, поднетом против правноснажних пресуда Основног суда у Врању К 151/24 од 20.10.2025. године и Вишег суда у Врању Кж1 21/26 од 05.05.2026. године, у седници већа одржаној дана 08.07.2026. године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснован, захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Мирослава Нешића, поднет против правноснажних пресуда Основног суда у Врању К 151/24 од 20.10.2025. године и Вишег суда у Врању Кж1 21/26 од 05.05.2026. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Врању К 151/24 од 20.10.2025. године окривљени АА оглашен је кривим због извршења кривичног дела увреда из члана 170. став 2. у вези става 1. Кривичног законика, за које дело је осуђен на новчану казну у износу од 100.000,00 (стотинухиљада) динара, коју је дужан да плати у року од 15 (петнаест) дана од дана правноснажности пресуде, с тим што уколико не плати новчану казну у том року, иста ће бити замењена казном затвора, тако што ће се за сваких започетих 1.000,00 динара новчане казне одредити један дан казне затвора.

Истом пресудом, окривљени је обавезан да приватном тужиоцу ББ плати трошкове поступка како је то наведено у изреци пресуде, у року од 15 дана од дана правноснажности пресуде, под претњом принудног извршења, а приватни тужилац је ради остваривања имовинскоправног захтев упућен на парнични поступак.

Пресудом Вишег суда у Врању Кж1 21/26 од 05.05.2026. године одбијена је као неоснована жалба браниоца окривљеног АА – адвоката Мирослава Нешића, а пресуда Основног суда у Врању К 151/24 од 20.10.2025. године, потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда захтев за заштиту законитости благовремено је поднело бранилац окривљеног АА – адвокат Мирослав Нешић, због повреде закона из члана 485. став 1. тачка 1) ЗКП, конкретно због повреде кривичног закона из члана 439. тачка 1. ЗКП), с тим да из образложења произилази да указује и на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 2. ЗКП) са предлогом да Врховни суд преиначи побијане пресуде тако што ће окривљеног ослободити од оптужбе и приватног тужиоца обавезати да сноси све трошкове поступка или да побијане пресуде укине и предмет врати првостепеном суду на поновно суђење.

Врховни суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости Врховном јавном тужиоцу сходно одредби члана 488. став 1. ЗКП, па је у седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештавања Врховног јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета и правноснажне пресуде против којих је захтев за заштиту законитости поднет, те је, након оцене навода изнетих у захтеву, нашао:

Захтев је неоснован.

Указујући на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) и 2) ЗКП, бранилац окривљеног у поднетом захтеву наводи да окривљени није имао намеру да вређа ни омаловажава приватног тужиоца и да изјава коју је објавио на “Facebook“ страници изречена ради одбране његових права и заштите његових оправданих интереса, па како нема намере омаловажавања на страни окривљеног, то је према ставу одбране суд требао да примени члан 170. став 4. КЗ у конкретном случају. Бранилац у захтеву наводи и да приватни „Facebook“ налог није штампа, ни радио, нити телевизија, а ни средство јавног информисања, па у радњама окривљеног нема битног елемента предметног кривичног дела због ког је нижестепеним пресудама оглашен кривим.

Изнети наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног се, по оцени Врховног суда, не могу прихватити као основани, из следећих разлога:

Пре свега, основни облик кривичног дела увреда из члана 170. став 1. Кривичног законика чини онај ко увреди другог, док квалификовани облик из става 2. истог члана постоји ако је дело из става 1. овог члана учињено путем штампе, радија, телевизије или сличних средстава или на јавном скупу.

Заштитни објект кривичног дела увреде је част, као и скуп свих вредности неког лица (интелектуалних, карактерних, моралних, физичких и других особина и вредности) и углед, као одраз тих вредности у друштву, па сходно томе радњу извршења кривичног дела у питању представља свако поступање којим се напада било која од тих вредности, а којима се у суштини изражава непоштовање или понижење достојанства личности. При томе,

карактер тих радњи као увредљивих, цени се са становишта опште усвојених друштвених ставова и мерила, као и околности под којима се догађај одиграо.

Одредбом члана 170. став 4. Кривичног законика прописано је да се неће казнити за дело из става 1. до 3. овог члана учинилац, ако је излагање дато у оквиру озбиљне критике у научном, књижевном или уметничком делу, у вршењу службене дужности, новинарског позива, политичке делатности, у одбрани неког права или заштити оправданих интереса, ако се из начина изражавања или из других околности види да то није учинио у намери омаловажавања.

Дакле, одредбом члана 170. став 4. Кривичног законика предвиђен је основ искључења постојања наведеног кривичног дела. Кривично дело увреда неће постојати, уколико су кумулативно остварени објективни и субјективни услов. Објективни услов јесте да је увредљива изјава дата у оквиру једне од делатности и то озбиљне критике у научном, књижевном или уметничком делу, у вршењу службене дужности, новинарског позива или политичке делатности, у одбрани неког права или заштити оправданих интереса. Субјективни услов јесте да код оног чија би изјава објективно представљала увреду неког лица, односно повреду његове части, није постојала намера омаловажавања.

Сходно наведеном, за постојање кривичног дела увреда из члана 170. став 2. Кривичног законика, није потребно да постоји намера омаловажавања, већ свест и воља да се изрази непоштовање или понижење достојанства личности. Супротна ситуација, постоји када је реч о случајевима из члана 170. став 4. Кривичног законика, када намера омаловажавања, иако није изричито садржана у бићу кривичног дела увреде из става 1. до 3. овог члана, према налажењу овог суда, улази у њен појам и као таква мора бити обухваћена и изреком пресуде.

Према стању у списима предмета, окривљени је дана 15.04.2024. године, са умишљајем и у стању урачунљивости, увредио приватног тужиоца ББ, тако што је на свом „Facebook“ налогу, на друштвеној мрежи „Facebook“ за приватног тужиоца изнео речи увреде: „хулиган, преварант и насилник из ...а“, „ББ легенда ... поново на страницама „...“ ..., а све у намери омаловажавања приватног тужиоца, при чему је био свестан забрањености свога дела и хтео његово извршење.

Описане радње, по оцени овог суда, садрже све субјективне и објективне елементе кривичног дела увреда из члана 170. став 2. у вези става 1. Кривичног законика, како су то правилно закључили и нижестепени судови.

Ово стога што радња извршења кривичног дела из члана 170. став 2. у вези става 1. КЗ представља изјаву или другу радњу којом се по објективној оцени изражава омаловажавање одређеног лица, и сходно одредби члана 170. став 2. КЗ може се извршити и путем штампе, радија, телевизије или сличних средстава или на јавном скупу.

Поред тога, по оцени овога суда, „Facebook“ страница као део друштвених мрежа, управо због доступности исте корисницима ових мрежа на интернету, представља средство

слично средствима штампе, радија или телевизије и сходно томе путем „Facebook“ странице се може упутити увредљива изјава и самим тим извршити кривично дело увреда.

Како, дакле, из изреке правноснажне пресуде јасно произилази да је окривљени критичном приликом увредио приватног тужиоца у намери омаловажавања на тај начин што је на својој „Facebook“ страници написао и објавио речи наведене у изреци правноснажне пресуде, то се у радњама окривљеног стичу сви елементи кривичног дела увреда из члана 170. став 2. у вези става 1. КЗ због ког је правноснажном пресудом оглашен кривим, па су наводи захтева којима се указује да је у конкретном случају требало применити члан 170. став 4. КЗ и да су нижестепеним пресудама учињене повреде кривичног закона из члана 439. тачка 1. и 2.) ЗКП, оцењени неоснованим.

Са свега изложеног, а на основу одредбе члана 491. став 1. ЗКП, донета је одлука као у изреци пресуде.

**Записничар-саветник
Снежана Меденица, с.р.**

**Председник већа-судија
Милена Рашић, с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић